

Název studijního předmětu : **Evropské dimenze vzdělávání**

Typ studijního předmětu: povinně volitelný

Rozsah studijního předmětu: 2 **hod./týden, kredity** 2

jiný způsob vyjádření rozsahu předmětu : Př+Cv: LS: 0+2

Formy výuky studijního předmětu: seminář

Způsob ukončování studijního předmětu: **jiný způsob K**

Stručná anotace předmětu:

Předmět poskytuje studentům základní informace a poznatky o společných trendech ve vzdělávání v jednotlivých zemích EU v širším sociopolitickém a kulturním kontextu. Pozornost je věnována cílům a principům vzdělávání, přírodovědnému vzdělávání a evropským dimenzím ve vzdělávání.

Cíl:

- seznámit se základními tendencemi vzdělávací politiky v EU a pochopit principy vzdělávací politiky v zemích EU;
- seznámit se s některými školskými systémy ve vyspělých zemích;
- srovnat jednotlivé školské systémy na základě daných kritérií;
- umět se orientovat ve vzdělávacích programech.

Obsah:

Školská politika v zemích Evropské unie. Proměny soudobé evropské společnosti v oblasti hospodářské, politické a sociální jako východiska školské politiky v EU. Cíle vzdělávání v zemích EU. Strukturální modely povinného vzdělávání v EU. Kurikulum v zemích EU. Vzdělávací priority EU. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích. Profesionální příprava učitelů v EU. Řízení školství v EU. Odborné vzdělávání v EU. Hodnocení znalostí na základních a středních školách v zemích EU. Evropské dimenze vzdělávání.

Odborná literatura:

Struktury systémů vzdělávání a počáteční odborné přípravy v zemích Evropské unie. Praha:UN, Gnosis, s.r.o. 1997.

NEZVALOVÁ, D. *Školství v edukačně vyspělých zemích*. Olomouc: Vydavatelství UP, 1998.

NEZVALOVÁ, D. *Školství v některých vyspělých zemích*. Olomouc, Vydavatelství UP, 1997.

NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994.

WALTEROVÁ, E. *Objevujeme Evropu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

WALTEROVÁ, E. *Vzdělávání v zemích Evropské unie*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

Internetové stránky: www.eurydice.org;

1. Školská politika v zemích Evropské unie. Proměny soudobé evropské společnosti v oblasti hospodářské, politické a sociální jako východiska školské politiky v EU. Vzdělávací politika v EU. Vzdělávací priority EU. Cíle vzdělávání v zemích EU.

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

Úlohy:

1. Porovnejte cíle vzdělávání ve vybraných zemích EU.

2. Východiska srovnávání školských systémů zemí EU. ISCED.

Odkazy:

Vlčková, K. Charakteristiky a vývojové trendy školství a vzdělávání v zemích EU. http://is.muni.cz/elportal/estud/lf/js06/mfpe0821/EU_skolstvi_trendy_2006.pdf

Úlohy:

1. Shrňte základní principy vzdělávací politiky zemí EU. Jakou měrou a v jakém rozsahu se prosazují podle vás v ČR?
2. Charakterizujte vzdělávací politiku EU (jak se vyvíjela, čeho se především týká, jakou má formu atd.). Jak by se podle vás měla do budoucna vyvíjet a kam by měla směřovat?
3. Jaké jsou základní vývojové trendy ve školství a vzdělávání v zemích EU? Jsou shodné s trendy v ČR?
4. Co je to ISCED? Čemu slouží? Jaké stupně vzdělávání vymezuje? Jaké druhy a typy škol jsou v ČR řazeny k jednotlivým stupňům? Kam jsou řazena víceletá gymnázia, VOŠ?
5. Které trendy považujete Vy osobně za nejvýznamnější a proč?

3. Strukturální modely povinného vzdělávání v EU. Pre-primární a primární vzdělávání v zemích EU.

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

NEZVALOVÁ, D. *Školství v některých vyspělých zemích*. Olomouc, Vydavatelství UP, 1997.

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994.

WALTEROVÁ, E. *Objevujeme Evropu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

WALTEROVÁ, E. *Vzdělávání v zemích Evropské unie*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

VLČKOVÁ, K. Charakteristiky a vývojové trendy školství a vzdělávání v zemích EU. http://is.muni.cz/elportal/estud/lf/js06/mfpe0821/EU_skolstvi_trendy_2006.pdf

Úlohy:

1. Porovnejte pre-primární školství v zemích EU.
2. Porovnejte primární školství v zemích EU.
3. Porovnejte pre-primární školství v zemích EU a v ČR.
4. Porovnejte primární školství v zemích EU a v ČR.

4. Sekundární a terciální vzdělávání v zemích EU.

Odkazy:

WALTEROVÁ, E. *Vzdělávání v zemích Evropské unie*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

VLČKOVÁ, K. Charakteristiky a vývojové trendy školství a vzdělávání v zemích EU. http://is.muni.cz/elportal/estud/lf/js06/mfpe0821/EU_skolstvi_trendy_2006.pdf

Úlohy:

1. Porovnejte střední školství v zemích EU.
2. Porovnejte střední odborné školství v zemích EU.
3. Porovnejte terciální školství v zemích EU.
4. Porovnejte střední školství v zemích EU a v ČR.
5. Porovnejte střední odborné školství v zemích EU a v ČR.
6. Porovnejte terciální školství v zemích EU a v ČR.

5. Hodnocení žáků v EU.

Odkazy:

WALTEROVÁ, E. *Vzdělávání v zemích Evropské unie*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy a Centrum evropských studií ÚRVŠ, 1997.

VLČKOVÁ, K. Charakteristiky a vývojové trendy školství a vzdělávání v zemích EU. http://is.muni.cz/elportal/estud/lf/js06/mfpe0821/EU_skolstvi_trendy_2006.pdf

Úlohy:

1. Charakterizujte hodnocení žáků v zemích EU a porovnejte s hodnocením v ČR.

6. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích- UK

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994.

Školské systémy v zemích EU. Dostupné na: www.eurydice.org
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Úlohy:

1. Porovnejte školský systém UK se školským systémem v ČR.

7. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích- Německo, Rakousko, Holandsko

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994. Školské systémy v zemích EU. Dostupné na: www.eurydice.org; http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Úlohy:

1. Porovnejte školský systém Německa se školským systémem v ČR.

2. Porovnejte školský systém Rakouska se školským systémem v ČR.

3. Porovnejte školský systém Holandska se školským systémem v ČR.

8. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích- Itálie, Francie.

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994.

Školské systémy v zemích EU. Dostupné na: www.eurydice.org
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Úlohy:

1. Porovnejte školský systém Itálie se školským systémem v ČR.

2. Porovnejte školský systém Francie se školským systémem v ČR.

9. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích- severské země

Odkazy:

NEZVALOVÁ, D. *Evropské dimenze vzdělávání*. In: NEZVALOVÁ, D. *Moduly pro profesní přípravu učitele přírodovědných předmětů a matematiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 2008. Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

VÁŇOVÁ, M. *Vzdělávací systémy ve vyspělých evropských zemích*. Praha: Karolinum 1994.

Školské systémy v zemích EU. Dostupné na: www.eurydice.org
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Úlohy:

1. Porovnejte školský systém Finska se školským systémem v ČR.
2. Porovnejte školský systém Dánska se školským systémem v ČR.
3. Porovnejte školský systém Švédska se školským systémem v ČR.

10. Školské systémy v některých edukačně vyspělých zemích mimo EU – USA.

Odkazy:

Školství v USA.

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0kolstv%C3%AD_ve_Spojen%C3%BDch_st%C3%A1tch_americk%C3%BDch

Vzdělávací systém v USA.

http://www.mzv.cz/chicago/cz/kultura_co_nas_ceka/skolstvi/vzdelavaci_system_v_usa/index.html

Úlohy:

1. Charakterizujte školský systém vybrané země mimo EU.

11. Učitel. Učitelské povolání. Profesionální příprava učitelů v EU.

Odkazy:

Učitelské povolání v Evropě. Dostupné na:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/all_publications_en.php

NEZVALOVÁ, D. *Přístupy k pregraduální přípravě učitelů v edukačně vyspělých zemích.* In: *Historika, současnost a perspektivy učitel'ského vzdělávání.* Zborník příspěvků z mezinárodně konferencie. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2005, s. 35-43. ISBN 80-8083-107-6.

Úlohy:

1. Porovnejte učitel'ské vzdělávání v zemích EU.
2. Porovnejte učitel'ské povolání v zemích EU.

12. Řízení školství v zemích EU. Ředitelé škol v zemích EU. Poradní orgány ve školství v zemích EU. Úloha rodičů ve školských systémech v zemích EU. Soukromé vzdělávání v EU.

Odkazy:

http://www.naep.cz/index.php?a=news&display_type=archive&project_folder_id=573&

Ředitelé škol v zemích Evropské unie.

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/all_publications_en.php

Poradní orgány ve školství v zemích EU. Dostupné na:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/all_publications_en.php

Úloha rodičů ve školských systémech v zemích EU. Dostupné na:
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/all_publications_en.php

Soukromé vzdělávání v EU. Dostupné na:
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/all_publications_en.php

Úlohy:

1. Porovnejte postavení ředitele školy u nás a ve vybraných zemích EU.
2. Porovnejte úlohu rodičů ve vybraném školském systému v EU a u nás.
3. Porovnejte soukromé vzdělávání ve vybrané zemi EU a u nás..

13. Podpora nadaným žákům v zemích EU.

Odkazy:

Podpora talentovaným žákům v EU. Dostupné na: www.uiv.cz

ŠVRČEK, J. a kol. Talentovaný žák v matematice. Olomouc:Vydavatelství UP, 2008
Dostupné na: <http://esfmoduly.upol.cz>

Trnová, E., Trna, J. přírodovědně nadaní žáci a IBSE.
http://www.ped.muni.cz/wedu/body/download/konference2011/Trnova_Trna.doc

Úloha:

1. Porovnejte podporu talentovaným žákům v zemích EU a u nás.

Hodnocení studenta

Student je hodnocen v průběhu kurzu, který je ukončen kolokviem: – úspěš/a –neúspěš/a. Student/ka si vybere jednu z nabízených úloh na začátku semestru. V průběhu semestru zpracovává toto téma a v stanoveném termínu (posloupnost časová-v souladu s tématem) výsledky své práce prezentuje. Délka prezentace (vypracované v power pointu) je 10 min. Student/ka neúspěš/a/, pokud z neomluvitelných důvodů prezentaci nerealizuje.